RADA MIEJSKA
w Szubinie
Załącznik do Uchwały Nr XXIX/208/08
Rady Miejskiej w Szubinie
z dnia 30 grudnia 2008 roku

PROGRAM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ dla Miasta i Gminy Szubin

na lata 2009 – 2013

Wprowadzenie

Program Aktywności Lokalnej wskazuje na problemy związane z funkcjonowaniem społeczności lokalnych i grup społecznych oraz wyznacza kierunki działań mających na celu poprawę sytuacji w tym zakresie i określa mechanizmy wzmacniające efektywność zmian jego beneficjentów.
Dokument ten stanowi uzupełnienie Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Szubin na lata 2008 – 2015.

Przyjęte w Programie Aktywności Lokalnej koncepcje są zgodne z założeniami zawartymi w ogólnopolskich dokumentach strategicznych, takich jak:

- Strategia Rozwoju Kraju na lata 2007 – 2015
- Narodowa Strategia Integracji Społecznej dla Polski
- Strategia Polityki Społecznej
- Narodowa Strategia Rozwoju na lata 2007 – 2013
- Strategia Polityki Społecznej na lata 2007 – 2013
- Narodowa Strategia Spójności
- Program Operacyjny Kapitał Ludzki na lata 2007 – 2013

W dokumentach tych zakłada się realizację działań służących rozwojowi społeczno – gospodarczemu kraju, a co za tym idzie – podniesienie poziomu jakości życia obywateli.
Ważnym elementem w tym zakresie jest budowanie zintegrowanych społeczności, w których każda osoba i rodzina będzie mogła realizować swoje plany i aspiracje życiowe, a w trudnych sytuacjach uzyskiwać niezbędną pomoc i wsparcie ze strony wspólnoty oraz działających w jej ramach instytucji i organizacji do tego powołanych. Podkreśla się znaczenie kapitału ludzkiego, czyli zasobu wiedzy, umiejętności i potencjału jaki tkwi w każdym człowieku. Kluczowym wyzwaniem jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, które oznacza brak lub ograniczenie możliwości uczestnictwa, wpływania i korzystania z podstawowych instytucji publicznych oraz rynków, które powinny być dostępne dla wszystkich, w szczególności zaś dla ubogich. Wykluczenie społeczne oznacza wyłączenie z życia społecznego. Zjawisko to zagraża wielu osobom czy grupom, w tym: długotrwale bezrobotnym, matkom samotnie wychowującym dzieci, niepełnosprawnym, dzieciom i młodzieży ze środowisk zaniedbanych wychowawczo oraz wychowujących się poza rodziną, bezdomnym, uzależnionym. Należy jednak pamiętać, że nawet najlepiej zorganizowana pomoc nie rozwiąże w pełni istniejących problemów oraz nie zapobiegnie wykluczeniu społecznemu. Konieczne jest bowiem zwiększenie aktywności osób wykluczonych i włączenie w proces naprawczy oraz zapewnienie ze strony społeczności, w której toczy się życie. Żaden człowiek nie żyje w odosobnieniu lecz funkcjonuje w różnych relacjach uwarunkowaniach, a jego sytuacja jest uzależniona od wielu podmiotów funkcjonujących w bliższym i dalszym otoczeniu. Pracując z osobą czy rodziną nie można ich oddzielić od środowiska, w którym żyją. W nim bowiem mogą tkwić korzenie problemu.

Dobrze zorganizowana i aktywna społeczność lokalna to jeden z największych sojuszników w procesie rozwiązywania problemów. Może ona zareagować, gdy komuś dzieje się krzywda, może wesprzeć tych, którzy się znajdują w trudnej sytuacji. Dlatego właśnie konieczne jest podejmowanie zintegrowanych działań, których celem jest uaktywnienie nie tylko pojedynczych osób, ale także grup i społeczności lokalnych, które należy ożywić i pobudzić w nich poczucie odpowiedzialności za siebie i innych zwłaszcza tych najsłabszych. Pomocny w tym zakresie jest Program Aktywności Lokalnej, który zakłada wspólne działania lokalnych podmiotów na rzecz uaktywnienia i pobudzenia potencjału grup oraz społeczności lokalnych, a także włączanie ich w życie społeczne. Przedsięwzięcia w tym zakresie będą ukierunkowane na organizowanie społeczności lokalnych poprzez edukację społeczną, inicjowanie grup samopomocowych, zachęcanie mieszkańców do udziału w lokalnych inicjatywach, promowanie działań wolontarystycznych, udostępnianie informacji o dostępnych usługach, budowanie pozytywnych związków między członkami społeczności.

Program Aktywności Lokalnej dla Miasta i Gminy Szubin jest niezbędnym dokumentem do realizacji projektów systemowych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII - „Promocja Integracji Społecznej".

II. Cel główny Programu

Zwiększenie aktywności mieszkańców Miasta i Gminy Szubin, w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem społecznym we wszystkich obszarach życia społecznego, a tym samym zwiększenie ich potencjału rozwojowego.

III. Cele szczegółowe Programu

1) stworzenie warunków dla powstania inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnej;
2) wsparcie postaw obywatelskich poprzez promocję działań prospołecznych, dostęp do informacji o uprawnieniach oraz edukację;
3) poprawa jakości życia poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych;
4) aktywna integracja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia.

IV. Kierunki działań

Cele programu realizowane będą poprzez podejmowanie następujących działań:
1) promowanie, wspieranie i realizowanie projektów aktywizujących i integrujących społeczność lokalną;
2) promowanie i wspieranie projektów realizowanych w partnerstwie;

3) otwarcie instytucji samorządowych na współpracę z instytucjami pozarządowymi i lokalną społecznością;
4) wspieranie organizacyjne oraz finansowe lokalnych inicjatyw;
5) wspieranie lokalnych liderów poprzez pomoc techniczną i dostęp do informacji;
6) poprawa dostępu do informacji publicznej;
7) wspieranie rozwoju informacji obywatelskiej, wolontariatu, grup samopomocy, grup edukacyjnych;
8) tworzenie i promowanie pracy w partnerstwie;
9) systematyczne badanie potrzeb mieszkańców;
10) pomoc w poszukiwaniu środków finansowych z innych źródeł niż budżet Gminy;
11) inne, wynikające z aktualnych potrzeb i zgodne z celami Programu.

V. Założenia Programu:

1) otwartość instytucji publicznych na potrzeby środowiska lokalnego;
2) współpraca wszelkich instytucji i służb;
3) angażowanie lokalnej społeczności;
4) przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu;
5) podejmowanie działań wielokierunkowych.

VI. Odbiorcy Programu

Program skierowany jest do:
1) członków danej społeczności;
2) osób z konkretnego środowiska;
3) osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia.

VII. Metody pracy wykorzystywane do realizacji programu

W ramach programu przewiduje się zastosowanie:

1) środowiskowej pracy socjalnej – działania realizowane przez pracownika socjalnego mające na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

2) instrumentów aktywnej integracji – to szereg instrumentów aktywizacyjnych z zakresu aktywizacji zawodowej, edukacyjnej, zdrowotnej i społecznej, o której mowa w Zasadach przygotowania, realizacji

i rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centów Pomocy rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013.

3) działań o charakterze środowiskowym – to inicjatywy integrujące, obejmujące między innymi badania, opracowania, analizy, edukację społeczną i obywatelską, spotkania, konsultacje, debaty, organizowanie i inspirowanie do udziału mieszkańców w imprezach i spotkaniach w szczególności o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym, sportowym, ekologicznym i turystycznym.

VIII. Przewidywane efekty

1) usprawnienie przepływu i dostępu do informacji;
2) planowanie i realizowanie zadań w odpowiedzi na realne potrzeby mieszkańców;
3) skuteczniejsze i efektywniejsze wykorzystywanie istniejących zasobów;
4) zmniejszenie kosztów finansowych realizowanych zadań;
5) podwyższenie jakości realizowanych zadań;
6) stworzenie płaszczyzny zaangażowania mieszkańców;
7) wzrost poczucia przynależności do danej społeczności i odpowiedzialności za procesy w niej zachodzące;
8) wzrost zaangażowania organizacji pozarządowych w zakresie podejmowania działań środowiskowych;
9) powstanie nowych organizacji pozarządowych;
10) powstanie lokalnych grup działania;
11) realizacja projektów inicjowanych i współorganizowanych przez lokalne społeczności;
12) stały monitoring potrzeb środowiska;
13) aktywizacja osób wykluczonych;
14) przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

IX. Realizatorzy

Realizatorami zadań programu są:
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szubinie
- Urząd Miejski w Szubinie
- pozostałe jednostki organizacyjne i pomocnicze
- organizacje pozarządowe

X. Finansowanie programu

- środki unijne – Program Operacyjny Kapitał Ludzki – projekty systemowe dla OPS
- środki własne gminy
- środki własne podmiotów zaangażowanych w działania w ramach poszczególnych podprogramów aktywności lokalnej
- sponsorzy.

XI. Monitoring i ewaluacja

Monitoring i ewaluacja będą prowadzone na bieżąco przez realizatorów programu. Celem będzie obserwacja zmian ilościowych i jakościowych. Realizatorzy będą przedkładać Radzie Miejskiej w Szubinie sprawozdania z realizacji podprogramów i projektów realizowanych w ramach „Programu Aktywności Lokalnej".

Dokument przygotowała:
Renata Michalak
MGOPS Szubin

WICEPRZEWODNICZĄCY RADY
Krzysztof Holec